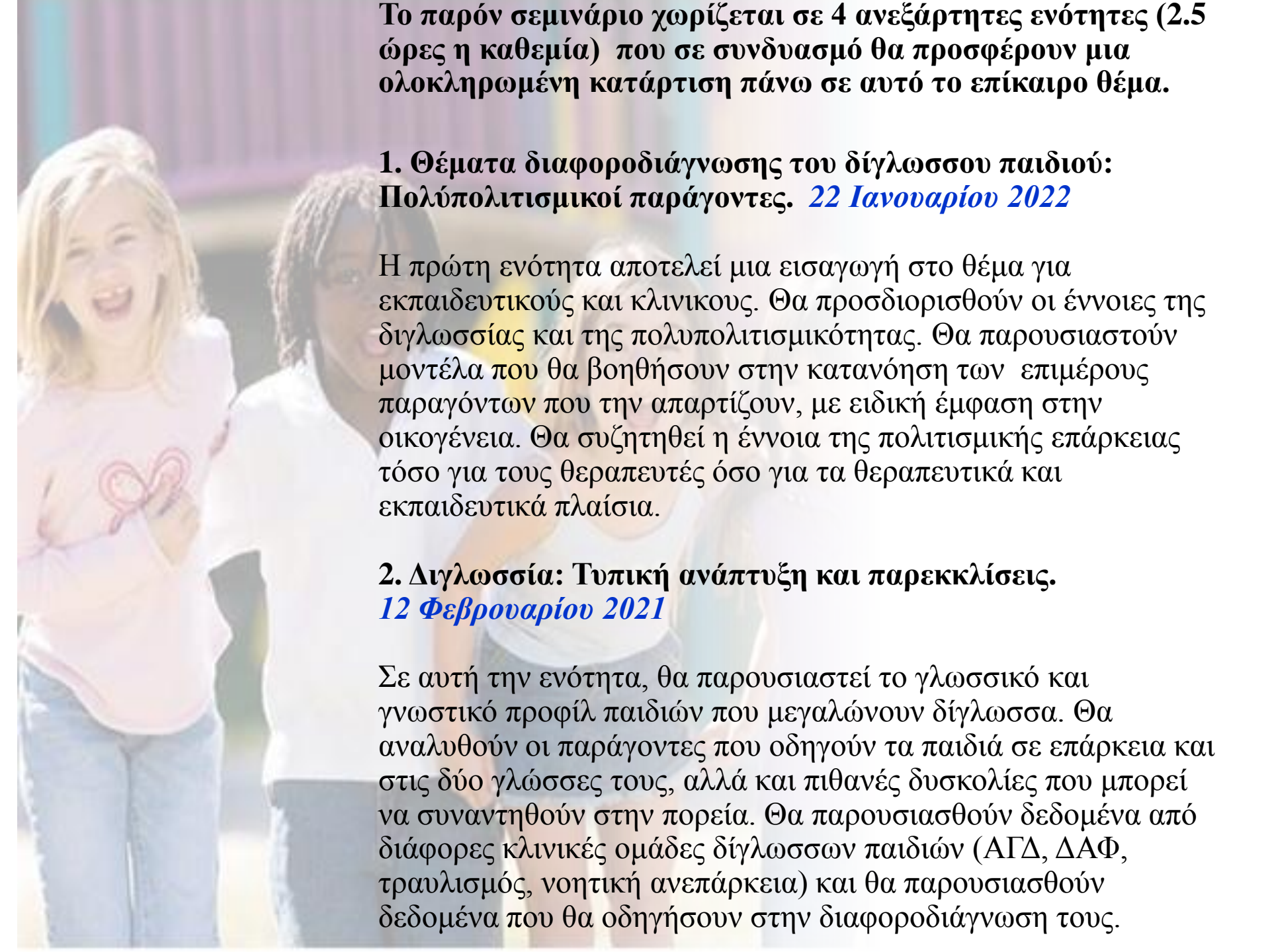

Τα τελευταία χρόνια στη χώρα μας, πολλά παιδιά που φοιτούν στα σχολεία είναι δίγλωσσα ή πολύγλωσσα. Αυτή η πολυπολιτισμικότητα έχει πολλά πλεονεκτήματα για μια κοινωνία, αλλά πρέπει να συνοδεύεται από γνώση και ευαισθησία, ιδιαίτερα από τους εκπαιδευτικούς και από άλλους ειδικούς. Είναι κοινώς αποδεκτό ότι, όπως τα μονόγλωσσα παιδιά, έτσι και το δίγλωσσο παιδί μπορεί να παρουσιάσει κάποιο πρόβλημα στην ανάπτυξη του. Αυτές οι δυσκολίες συνήθως δεν σχετίζονται με την διγλωσσία, όμως η διγλωσσία μπορεί να περιπλέκει την εικόνα του παιδιού. Ο ειδικός πρέπει να είναι σε θέση να εντοπίσει τις δυσκολίες έγκαιρα και να παρέχει την κατάλληλη φροντίδα στο δίγλωσσο παιδί και στην οικογένειά του.

Στην λογοπεδική πράξη η διγλωσσία στα παιδιά δημιουργεί συχνά ερωτήματα σε σχέση με την διαφοροδιάγνωση των δυσκολιών τους στο γλωσσικό, στο συναισθηματικό, καθώς και στον μαθησιακό τομέα. Ο ειδικός που καλείται να αξιολογήσει και να παρέμβει στο παιδί από διαφορετικό γλωσσικό ή πολιτισμικό περιβάλλον θα πρέπει να είναι ενήμερος για τους ειδικούς παράγοντες που συμβάλλουν στο σύμπτωμα του παιδιού, να αξιολογήσει εάν οι δυσκολίες του παιδιού είναι ανεξάρτητες από το δίγλωσσο περιβάλλον του ή εάν σχετίζονται μ' αυτές, και σε ποιο βαθμό. Πρέπει επίσης να είναι ενήμερος για τις ειδικές πολιτισμικές και γλωσσικές συνθήκες που συνυπάρχουν στο οικογενειακό περιβάλλον του παιδιού.

Το παρόν σεμινάριο χωρίζεται σε 4 ανεξάρτητες ενότητες (2.5 ώρες η καθεμία) που σε συνδυασμό θα προσφέρουν μια ολοκληρωμένη κατάρτιση πάνω σε αυτό το επίκαιρο θέμα.

**1. Θέματα διαφοροδιάγνωσης του δίγλωσσου παιδιού:
Πολύπολιτισμικοί παράγοντες. *22 Ιανουαρίου 2022***

Η πρώτη ενότητα αποτελεί μια εισαγωγή στο θέμα για εκπαιδευτικούς και κλινικούς. Θα προσδιορισθούν οι έννοιες της διγλωσσίας και της πολυπολιτισμικότητας. Θα παρουσιαστούν μοντέλα που θα βοηθήσουν στην κατανόηση των επιμέρους παραγόντων που την απαρτίζουν, με ειδική έμφαση στην οικογένεια. Θα συζητηθεί η έννοια της πολιτισμικής επάρκειας τόσο για τους θεραπευτές όσο για τα θεραπευτικά και εκπαιδευτικά πλαίσια.

**2. Διγλωσσία: Τυπική ανάπτυξη και παρεκκλίσεις.
*12 Φεβρουαρίου 2021***

Σε αυτή την ενότητα, θα παρουσιαστεί το γλωσσικό και γνωστικό προφίλ παιδιών που μεγαλώνουν δίγλωσσα. Θα αναλυθούν οι παράγοντες που οδηγούν τα παιδιά σε επάρκεια και στις δύο γλώσσες τους, αλλά και πιθανές δυσκολίες που μπορεί να συναντηθούν στην πορεία. Θα παρουσιασθούν δεδομένα από διάφορες κλινικές ομάδες δίγλωσσων παιδιών (ΑΓΔ, ΔΑΦ, τραυλισμός, νοητική ανεπάρκεια) και θα παρουσιασθούν δεδομένα που θα οδηγήσουν στην διαφοροδιάγνωση τους.

3.Μέθοδοι αξιολόγησης του δίγλωσσου παιδιού και της οικογένειάς του. *12 Μαρτίου 2022*

Σε αυτή την ενότητα, θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση σε συγκεκριμένες μεθόδους και τεχνικές για την αξιολόγηση αυτού του πληθυσμού. Θα παρουσιασθεί το «δίγλωσσο γλωσσικό ιστορικό» όπως είναι διαμορφωμένο ειδικά για τις ανάγκες του δίγλωσσου /πολύγλωσσου παιδιού και της οικογένειάς του. Θα συζητηθούν οι ειδικοί παραμετροί που αφορούν τις οικογένειες με διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο και τεχνικές που διευκολύνουν την επικοινωνία και την συνεργασία.

4.Ενδεδειγμένες παρεμβάσεις για δίγλωσσα παιδιά με διαταραχές επικοινωνίας. *12 Απριλίου 2022*

Θα παρουσιαστούν μέθοδοι παρέμβασης δίγλωσσων παιδιών με νευροαναπτυξιακές διαταραχές, κυρίως με Αναπτυξιακή Γλωσσική Διαταραχή, αλλά και άλλες διαταραχές λόγου και επικοινωνίας. Αναγνωρίζοντας τις ιδιαιτερότητες των παιδιών και των οικογενειών τους, θα προταθούν ενδεδειγμένες μέθοδοι για την αντιμετώπιση τους. Θα αναφερθεί ο ρόλος του σχολείου και η συμμετοχή του στην παρέμβαση. Θα παρουσιασθούν κλινικά παραδείγματα.

Βιογραφικό σημείωμα: Η Μαρία Βλασσοπούλου είναι Επίκουρη Καθηγήτρια Παθολογίας Λόγου και Επικοινωνίας στην Ιατρική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ).

Η κλινική της εμπειρία συμπεριλαμβάνει την οργάνωση και συντονισμό του Προγράμματος Πρώιμης Αντιμετώπισης του Κέντρου Κοινοτικής Ψυχικής Υγιεινής Βύρωνα-Καισαριανής της Α' Ψυχιατρικής Κλινικής (ΕΚΠΑ) από το 1984 μέχρι σήμερα.

Έχει μακροχρόνια διδακτική και κλινική εμπειρία σε θέματα που αφορούν στις διαταραχές λόγου και επικοινωνίας παιδιών προσχολικής ηλικίας, στην οργάνωση κοινοτικών προγραμμάτων πρόληψης, στην σχολική ετοιμότητα, την διεπιστημονική προσέγγιση των διαταραχών λόγου και την θεραπευτική αντιμετώπιση δίγλωσσων-πολύγλωσσων παιδιών. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα συμπεριλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την αποτελεσματικότητα της θεραπευτικής παρέμβασης και τις μακροχρόνιες επιπτώσεις των διαταραχών λόγου και επικοινωνίας.

Η Μαρία Βλασσοπούλου είναι ιδρυτικό μέλος του Πανελλήνιου Συλλόγου Λογοπεδικών, και μέλος της Ομάδας Συνεχιζόμενης Εκπαίδευσης.

Σχετικές Δημοσιεύσεις:

- Vlassopoulos M., & Anagnostopoulos D. K. (2006). Selective mutism associated with language disorder in the bilingual child: issues concerning differential diagnosis. *Proceedings of the 6th European Congress (CPLOL)*.
- Anagnostopoulos D.C., Vlassopoulos M., Lazaratou H. (2006) Forced migration, adolescence, and identity formation (2006). *The American Journal of Psychoanalysis*: 66, 6, 225-237.
- Anagnostopoulos D.C., Vlassopoulos M., Rotsika V., Pehlivanidou H., Legaki L., Rogakou E., Lazaratou H. (2004): Psychopathology and mental health service utilization by immigrants' children and their families. *Transcultural Psychiatry*, 41:465-486.
- Christopoulou M., Pampaka M., Vlassopoulou M. (2012). Cypriot teachers' attitudes on bilingualism. *International Journal of Business & Social Science*, 3 (11): 46-58.
- Rotsika, V., Vlassopoulos, M., Kokkevi, A., Fragakaki, I. (2012) Immigrant children's self-reported quality of life: Deficits in self-esteem and family relations. *Neuropsychiatrie de l'Enfance* 60(5):S227
- Rotsika, V., Vlassopoulos M., Kokkevi A., Fragakaki I, Anagnostopoulos D.C., Lazaratou H., Ginieri-Coccosis M. (2016) Comparing immigrant children with native Greek in self-reported Quality of Life. *Psychiatriki*, 27 (1):37-43

